

Regulace a dohled v EU

Makroprudenční politika v případě centralizovaného dohledu

Adam Geršl

Joint Vienna Institute

(Česká národní banka - on leave)

Kontakt: agersl@jvi.org

15.10.2013, Praha

Jedná se o vlastní názory autora, které nemusí odpovídat názorům JVI nebo ČNB.

Poučení z krize pro finanční regulaci

- Chyběl důraz na makroprudenční dimenzi regulace
  - Využití (mikroprudenčních) nástrojů proticyklickým způsobem s cílem omezit systémové riziko
  - Nezdravý trend samostatných FSAs (UK, Maďarsko)
- Chyběla ochota národních regulátorů jednat
  - Neexistující (efektivní) rámec pro makroprudenční politiku (který by regulátory nutil alespoň o systémovém riziku pravidelně debatovat, koordinace v rámci EU neexistovala)
  - Publikace FSR (od roku 1997) apod. nestačí...
  - Dlouhodobé, těžce kvantifikovatelné přínosy (chybí counterfactual) versus krátkodobé viditelné náklady
  - Politický tlak: zpřísnění v dobrých časech nepopulární

Primát makroprudenční politiky

- Makroprudenční politika zaměřená na stabilitu systému jako celku důležitější než mikroprudenční regulace a dohled zaměřený na stabilitu jednotlivých institucí (Schoenmaker 2013, EC Economic Papers)
  - Pokud systém jako celek kolabuje, kolabují i instituce
  - Finanční trh je trhem - defaulty (nesystémových) bank nutné pro eliminaci morálního hazardu
  - Fallacy of composition - neplatí, že pro stabilitu systému dostačuje stabilita jednotlivých institucí (systémové riziko je endogenní)
- Návrat (makro- i mikro-prudenčního) dohledu do centrálních bank (UK, Maďarsko)

Jak si stojí „nový“ regulatorní rámec EU (1)

- Posílení makroprudenčních prvků v regulaci a možnost zpřísnit na národní úrovni (uznání rozdílných národních finančních cyklů)
  - Implementace Basel III (CRD IV/CRR) - proticyklický kapitálový polštář a možnost zpřísnit rizikové váhy hypoték
  - Dodatečné kapitálové požadavky pro systémové banky (SIB)
  - Kapitálový polštář (nad rámec Basel III a SIB) pro krytí systémového rizika (systemic risk buffer)
  - Možnost využít nástrojů pilíře 2
  - Další možnosti zpřísnění, pokud výše uvedené hodnoceny jako nedostatečné (schválení EK nutné)

Efektivita makroprudenčních nástrojů

- Omezení načítání sazeb jednotlivých polštářů
- Nedokonalá reciprocita národně aplikovaných nástrojů
  - Systemic risk buffer - dobrovolná reciprocita
  - Proticyklický polštář - dobrovolná reciprocita při sazbě nad 2.5%, přičemž Detken et al. (2013 ECB WP v tisku) ukazují, že by efektivní sazba měla být spíše kolem 5%
- Přílišná víra v možnost kapitálových polštářů ovlivnit chování institucí
  - Příklad Norska: proticyklický polštář jako alternativa sazeb měnové politiky
  - Polštář však spíše pro zvýšení odolnosti (viz původní Basel III text)

Jak si stojí „nový“ regulatorní rámec EU (2)

- Ochota regulátorů/dohledu jednat
  - Zkušenost z krize - „bias towards action“
  - ESRB: doporučení o národních makroprudenčních mandátech a funkčním makroprudenčním rámci, koordinace v rámci EU (např. reciprocity opatření na omezení FX úvěrů)
- Může bankovní unie (především SSM) zvýšit ochotu zpřísnit na národní úrovni v (příliš) dobrých časech?
  - Rozdělení pravomocí mezi ECB a národní regulátory
  - ECB může zpřísnit nad rámec národního regulátora

Bude ECB přísnější než národní regulátoři?

- Zkušenost z USA: Agarwal et al. (2012, NBER WP)
  - V USA se federální regulátor (pravidelně) střídá s lokálními v dohledu nad bankami, přičemž federální regulátor byl vždy systematicky přísnější než lokální
  - Lokální regulátor více podléhá „inaction bias“ - více bere v úvahu negativní vliv zpřísnění na lokální ekonomiku + nižší lidské a finanční zdroje, „capture/corruption“ hypotéza (zajetí finančním sektorem) nepotvrzena, ale nelze ji vyloučit
  - Reálné důsledky méně přísného dohledu
- Pokud však ECB nebude dostatečně přísná, národní regulátor by měl mít rovněž možnost zpřísnit nad rámec ECB!